

CityLoops demohankkeet Mikkelissä - mitä opittiin?

Raimo Lilja, Miksei Oy
Työpaja päätöksentekijöille
24.9.2021

CityLoops lyhyesti

- ▶ CityLoops on EU:n Horizon2020 ohjelmasta rahoitettu kehittämishanke, jonka tarkoitus on edistää kiertotalouden kehittämistä kuudessa eurooppalaisessa kaupungissa ja laajemmin EU:ssa
- ▶ Mikkelissä hanke sisältää kaksi työpakettia: 1) kiertotalous rakentamisessa ja purkamisessa 2) kiertotalous biojätteen hyödyntämisessä
- ▶ Tämä esitys on rajattu rakentamisen kiertotalouden edistämisen demonstraatioihin Mikkelissä 2020-2021

Mikkelin CityLoops demohankkeet

KOhteet:

Tuukkalan sairaala
Pankalammen terveyskeskus ja
hammashoitola

TEEMOJA:

- Päätöksentekoprosessi ja hankinnat
- Liiketoimintamahdollisuudet
- Jätehuolto ja purkuosien uudelleenkäyttö
- Haitalliset aineet

Havaintoja ja ehdotuksia 1

Kiertotalous kaupungin strategioissa

- ▶ Valtuustokauden strategiaan pitäisi sisällyttää kiertotaloutta edistäviä tavoitteita, toimia ja mittareita
- ▶ Kiertotalous omana teemanaan tai ilmasto-ohjelman alla?
- ▶ Tunnistettava mitä tarkoittaa kiertotalous rakentamisen elinkaaren eri vaiheissa
- ▶ Kiertotalous ja ilmastotoimet kaupungin elinvoimastrategiassa ja Miksein toiminnassa

Kiertotalouskaupunkien sitoumus KH § 329

26.10.2020

By signing this declaration, we commit to using the levers at our disposal coherently across the organisation, including:

- 1 Establishing clear **circular economy goals and strategies** to provide a common direction for the local circular transition
- 2 Raising **awareness of circular practices** across our administration and amongst local citizens and businesses
- 3 Directly engaging local stakeholders from civil society, the private sector and the research community in the development of circular economy plans and initiatives, striving to make the transition inclusive and helping to nurture **circular business models** such as the sharing and repairing economy
- 4 Embedding circularity principles in urban **planning, infrastructure and asset management procedures**
- 5 Leveraging public procurement to **promote the market for circular products and services**
- 6 Applying **economic incentives** and seeking opportunities to use fiscal measures designed to encourage circular economic and social behaviour
- 7 Fostering an enabling local regulatory framework which allows and **encourages secondary material markets, repair, reuse and sharing schemes**
- 8 Collaborating with national governments and European institutions to establish an appropriate policy and regulatory framework for the circular transition
- 9 **Monitoring the progress made and impacts** of our circular economy activities
- 10 Reporting to ICLEI on progress in achieving the above commitments

Kiertotalous kattaa rakennuksen koko elinkaaren (ei vain jätteitä)

Kuva 8. Kiertotalouden edistäminen rakennuksen elinkaaren aikana.

Lähde: VN 2021:1 Ehdotus kiertotalouden strategiseksi ohjelmaksi

Havaintoja ja ehdotuksia: Rakentamisen ja purkamisen prosessit

- ▶ Kiertotalous kaupunkikonsernin rakennuskannan elinkaareissa
- ▶ Rakennukset materiaalipankkina -ajattelu:
 - ▶ Rakennusten materiaalisisällön ja purkuosien inventointi
 - ▶ Pitemmän aikavälin purkuaikataulun julkistaminen
 - ▶ Nopeammin rakennuksen käytöstä poistosta sisäpurkuun!

Havaintoja ja ehdotuksia: Hankinnat ja yrityskumppanuudet

- ▶ Kiertotaloutta ja innovaatioita edistävät kriteerit hankinnoissa. Myös Mikalon, Naistingin ja Metsäsairilan hankinnoissa ja kiinteistöhallinnassa
- ▶ Metsäsairila Oy:n monopoli kaupunkikonsernin purkukohteiden jätehuollossa ongelmallinen yritystoiminnan kehittämisen näkökulmasta -> enemmän yrityskumppanuutta EcoSairila-konseptin mukaisesti
- ▶ Sisäpurun (m.l. asbestipurku) kilpailuttaminen erikseen ja eri aikataululla kuin raskaspurku -> rakennusosien irrotus osaksi urakkaa
- ▶ Rakennusosien uudelleenkäyttö soveltuvissa uudisrakennuskohteissa (mm. elementit, tiilet, hirsirakentaminen)
- ▶ Infrarakentamisessa voitaisiin lisätä betonimurskeen käyttöä ja massakoordinaatiota (mm. maa-ainespankki) korvaamaan neitseellistä kiviainesta
- ▶ Kiertotalous ja ilmasto pysyvä näkökulma Miksei Oy:n strategiassa ja palveluissa

Lähtötilanne: Hankintojen yleiset periaatteet

(Kaupunginhallitus 17.12.2018 Liite 1 § 465)

- ▶ Konsernissa käytetään vuorovaikutteista, avointa hankintojen valmistelutapaa
- ▶ Paikallisten yritysten kilpailumahdollisuudet maksimoidaan
- ▶ Hankintojen yksikkökokoa ei kasvateta tarpeettomasti
- ▶ Hankintojen erityispiirteet tunnistetaan järjestelmällisesti ja tunnistamisen tueksi tuotetaan työkalut ja ohjeet seuraavista näkökulmista:
 - Työllistämisvelvoite
 - Innovatiivinen potentiaali
 - Aluetaloudelliset ja kokonaistaloudelliset vaikutukset
 - Yritysvaikutusten arviointi
 - Hankintojen ympäristövaikutukset
- ▶ hankintasopimuksissa tulee kuvata valvonta, seuranta ja sanktiot.

Havaintoja ja ehdotuksia: Jätehuolto ja haitalliset aineet

- ▶ Kirjavuutta vähennettävä haitta-ainetutkimuksia ja pilaantunutta betonia koskevissa vaatimuksissa ja raportoinnissa (rakennusvalvonta+ympäristötoimi)
- ▶ Purkujätteiden ja osien raportointi ja vieminen digitaalisiin kauppapaikkoihin
- ▶ Purkujätteiden jalostaminen laadukkaiksi tuotteiksi ("upcycling")
- ▶ Kierrätys ja tuotteistaminen etenemässä: kattuhuopa, mineraalivillat, saniteettiposliini

